

Posudek oponenta k disertační práci

Disertant: Mgr. Alena Hošková, LL.M.

Disertační práce: Evropskoprávní aspekty paralelních dovozů

Zvolené téma disertační práce je velmi zajímavé, ale především velmi obtížné ke zpracování, má-li se práce zabývat danou problematikou v obecné poloze a nikoli pouze ve vybraných sektorech. Traktování paralelních dovozů je založeno na judikatuře, která musela nalézt výkladová hlediska, která by skloubila mnohdy protichůdné principy volného pohybu zboží, výlučné povahy práv k duševnímu vlastnictví a pravidla hospodářské soutěže. Navíc je tato problematika značně ovlivněna z mnoha důvodů specifickou problematikou, v níž se projevuje nejvýrazněji, a to paralelním obchodem s léčivy.

Toto téma zvládla disertantka na celkem 167 stránkách práce spolehlivým, logicky strukturovaným a velmi přehledným způsobem.

Po formální stránce práci rozdělila na 6 kapitol a Závěr. Záměr práce pojednat o zakotvení paralelního obchodu v komunitárním právu a jeho právním rámci a nastínit budoucí vývoj na základě nejnovější judikatury vyplývá z úvodní kapitoly. V druhé kapitole se zabývá střetem základního principu volného pohybu zboží a výlučné povahy práv k duševnímu vlastnictví, včetně důsledků principu vyčerpání práv, jehož pomocí tento konflikt vyřešil ESD. Třetí kapitola se zabývá specifickou problematikou farmaceutického průmyslu. Čtvrtá až šestá kapitola se zabývá zvolenou problematikou z hlediska soutěžních pravidel. V závěru pak disertantka shrnuje poznatky, ke kterým v práci dospěla, ale na pozadí nejnovějších rozsudků demonstruje vývoj, k němuž dochází ve Společenství zejména v oblasti výkladu soutěžních pravidel.

Z hlediska obsahu disertantka zvolené téma po všech stránkách vyčerpala. Analyzovala základní rozsudky, kterými byly stanoveny principy

paralelních dovozů a odůvodnění jejich přínosu k integraci společného trhu a výhod, které přinášejí výhody pro spotřebitele jmenovitě v otázce cen. Zabývala se – na pozadí paralelního obchodu s léčivy – i rubem této mince, tzn. situacemi, kdy jsou v důsledku státní (cenové a zásobovací) regulace u léčiv – trh a tedy i cenová soutěž do jisté míry deformovány, a důsledky, které přinášejí cenové rozdíly v jednotlivých členských státech pro volnost paralelního obchodování s léčivy. Za přínosný pokládám autorčin rozbor nejnovější judikatury EDS, který v konfrontaci s přístupem Komise přesněji vymezuje pojmy dohody a zneužití dominantního postavení a jejich vzájemného vztahu v individuálních případech, když se v tomto kontextu zabývá otázkou, zda a do jaké míry jsou obecné zásady vyvinuté komunitární judikaturou pro paralelní obchodování uplatnitelné všeobecně, tedy i ve specifickém odvětví farmaceutického průmyslu a odpovídá na ni kladně. To ovšem za předpokladu, že mění zejména pohled na posuzování zneužití dominantního postavení ne jen z hlediska formálního naplnění určitých znaků, ale s přihlédnutím k okolnostem daného případu, tedy i s ohledem na .

K práci nemám žádné zásadní připomínky. Doporučila bych, aby disertantka zvážila, zda by své konstatování v úvodu, že paralelní obchod je rovněž nazýván arbitráží, nedoplnila bližším vysvětlením tohoto druhého významu pojmu „arbitráž“, který má v ekonomické nauce zcela specifický význam, a po mém soudu jej nelze tak zcela zobecňovat.

Diskuse by se mohla zabývat otázkou, zda rozhodnutí Adalat, Lelos a GSK Spain nepřispěla nebo nebyla ovlivněna (také) novým více ekonomickým přístupem k posuzování dohod a zejména zneužití dominantního postavení, když zřejmě v této oblasti dochází k prolomení principu „žádné výjimky ze zneužití“ (srov. Oznámení Komise o prioritách při aplikaci čl. 82 SES na zneužívající jednání vylučující jiné soutěžitele).

Disertantka pracovala dobře s dostupnou literaturou a zejména s velkým množstvím komunitární judikatury. Využila metod obvyklých ve vědeckých pracích, zejména metody analytické a syntetické.

Práce je to pěkná. Disertantka osvědčila nejen dobrou orientaci ve zvolené problematice a znalosti i jiných oblastí komunitárního práva, ale především schopnost samostatného úsudku a vyvození vlastních závěrů.

Po stránce formální i obsahové splňuje práce požadavky kladené na disertační práce a proto ji doporučuji k přijetí na obhajobu.

V Praze, 30. 11. 2009

JUDr. Jindřiška Munková